

BOKRIJK

Leuven, 13 december 2025

De waarheid van het interieur

Onderzoek en verbeelding in de museale
(re)presentatie van het dagelijks leven

Hilde Schoefs

conservator Openluchtmuseum Bokrijk

KASTANJELAAN 28
vier generaties dingenliefde

Koningin Sonja's huis

Maihaugen, 2018

Vinderen, 1935-1968

Bokrijk

Inspiratie, van toen voor morgen

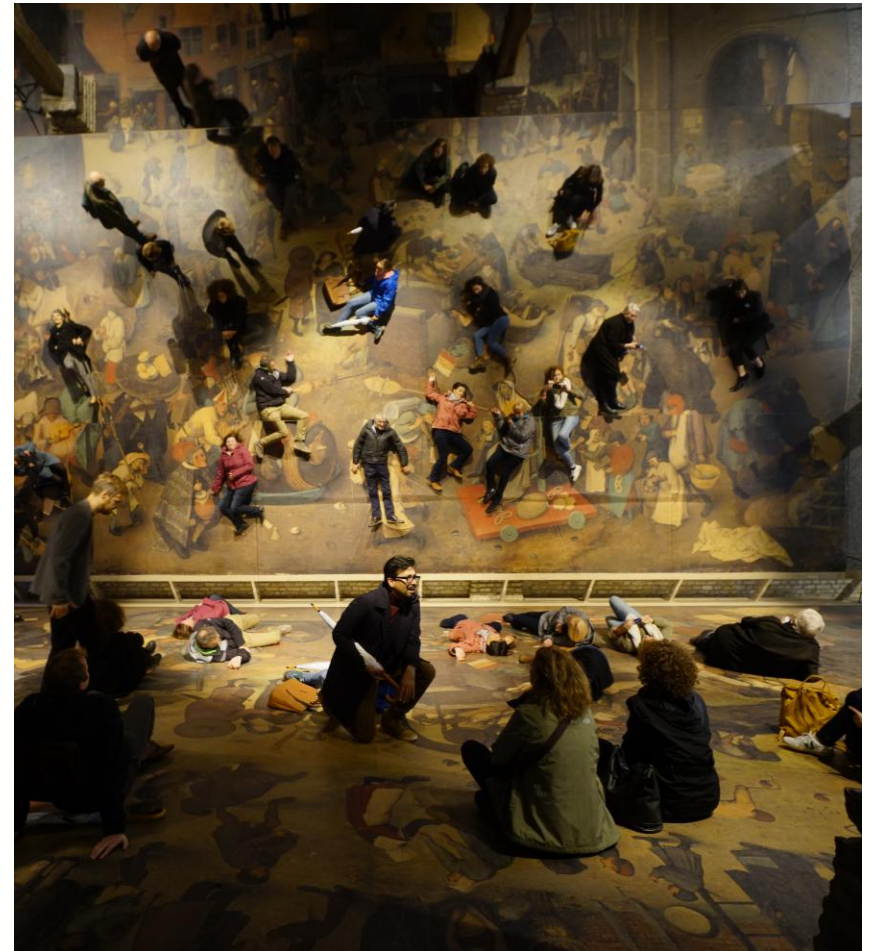
Openluchtmuseum

- landelijk erkend museum (cultuur) dagelijks leven
- unieke mix collecties: onroerend, roerend, immaterieel, documentair, levend en natuurlijk
- in cijfers:
 - 95ha;
 - 124 historische gebouwen;
 - 42.000 objecten;
 - 45.000 historische foto's;
 - +100 publieksbemiddelaars;
 - 300 000 bezoekers

Openluchtmuseum

- landelijk en internationaal erkend:
 - museum
 - monument
 - open erfgoed
 - levend erfgoedhof
 - Green Key
 - UNESCO
- internationaal actief en vernetwerkt:
 - AEOM
 - UNESCO
 - De wereld van Bruegel
 - HORIZON-project 'Tracks4Crafts'

Meerjarige restauraties 2016-2025

‘124 gebouwen tegen 2025’

- restauraties
- restauratiebeleving
- kennisdeling bezoekers
- transmissie vakmanschap
- communitywerking
erfgoedgemeenschappen
herkomstgemeentes

En dus ook:

- tabula rasa
- opportuniteit onderzoek en herinrichting

Communities

Per restauratie

- collectiezorg
- onderzoek
- werfpaneel
- herinrichting
- (cahier)
- communitydag

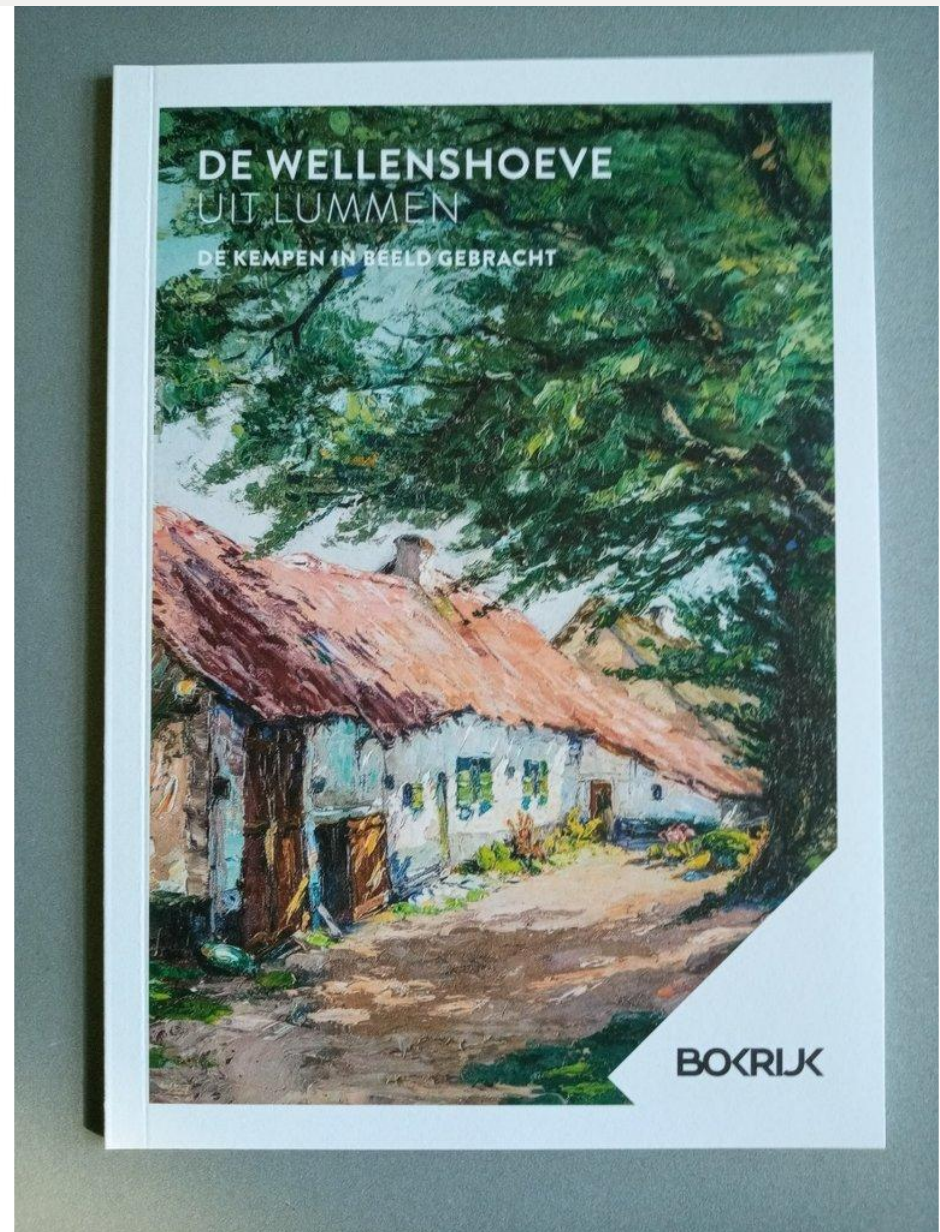

Cahiers

- 10-tal cahiers
- bokrijkshop

Mix

- bewonergeschiedenis
- omgeving/context
- restauratie
- thematische invalshoek

Hoe het ooit begon

- 124 historische gebouwen uit Vlaanderen
- géén historische interieurs overgenomen
- wél objecten verbonden aan de gebouwen, zij het occasioneel
- voorkeur eerste conservator Jozef Weyns om de gebouwen naar vroegst mogelijke periode in te richten
- inspiratiebronnen bij acquisitie en inrichting: Bruegel, Teniers, Wellens, ... (cf. *Volkshuisraad uit Vlaanderen*)

Hoe het nu gaat - I

Intern x extern onderzoek

- bouwhistorie
- bewonersgeschiedenis
- context (gemeente, ...)
- thema

Bronnen

- archivalisch
- mondeling
- picturaal
- kaarten en kadaster
- externe experts

Hoe het nu gaat – II

Criteria herinrichting:

- onderzoeksoogst
- human-interestfactor
- thema
- tijdsperiode
- sociale klasse
- relevantie
- inspiratie

UITSCHOOLHOEVE OEVEL

BOKRIJK

Bio

- In 1402 heeft de pachter van deze Uitschoolhoeve, Joannes Verachtert, 5 koeien, 6 kalveren, 4 paarden en 40 schapen.
- Conservator Jozef Weyns en kanunnik Milo Koyen redden de vervallen hoeve van de sloop. De Uitschoolhoeve verhuist in 1954 naar Bokrijk.
- In de hoeve tref je een historische inrichting aan. Deze neemt je mee naar het jaar 1756.

CONSTRUCTIE PERIODE

13e eeuw

REGIO

Kempen

AFKOMSTIG VAN

Oevel

KWAM NAAR BOKRIJK IN

1954

RESTAURATIE INFO

Gerestaureerd

GEBOUW TYPE

Historisch gebouw

Interieur voor restauratie

Cape Dupont School

A historical map showing a school site and surrounding land. The school is represented by a yellow rectangular building with a chimney. It is situated at a road intersection. Red text labels '35' are placed along the roads and near the school. The map features a grid of land parcels, some colored green and others tan, with black dashed lines indicating boundaries. A winding road runs from the top left towards the bottom right, passing the school. Another road branches off to the right from the main road just above the school. The overall style is that of a 19th-century cadastral map.

35

35

Interieur na restauratie

- 1756
- Oevel (Antwerpse Kempen)
- bemiddelde abdijhoeve
- balans tussen reconstructie en 'installatie'
- statussymbool: kast
- extern onderzoek
GeheugenCollectief
- bronnen/expertise:
 - boedelbeschrijving 1756
 - picturale bronnen
 - MoMu (baldakijn)
 - lokale community

WELLENSHOEVE

BOKRIJK

Bio

- De 19de-eeuwse Wellenshoeve uit Lummen is een typische Kempische langgevelhoeve.
- Ze is vernoemd naar Charles Wellens, een van de bezielers van Bokrijk die verantwoordelijk was voor de reconstructie van de hoeve in 1953.
- In het woonhuis tref je een historische inrichting aan. Deze neemt je mee naar het jaar 1871, wanneer Jan Engelen samen met het gezin van zijn zoon de hoeve bewoonde.

CONSTRUCTIE PERIODE

19e eeuw

REGIO

Kempen

AFKOMSTIG VAN

Lummen

KWAM NAAR BOKRIJK IN

1952

RESTAURATIE INFO

Gerestaureerd, mei - oktober
2019

GEBOUW TYPE

Historisch gebouw

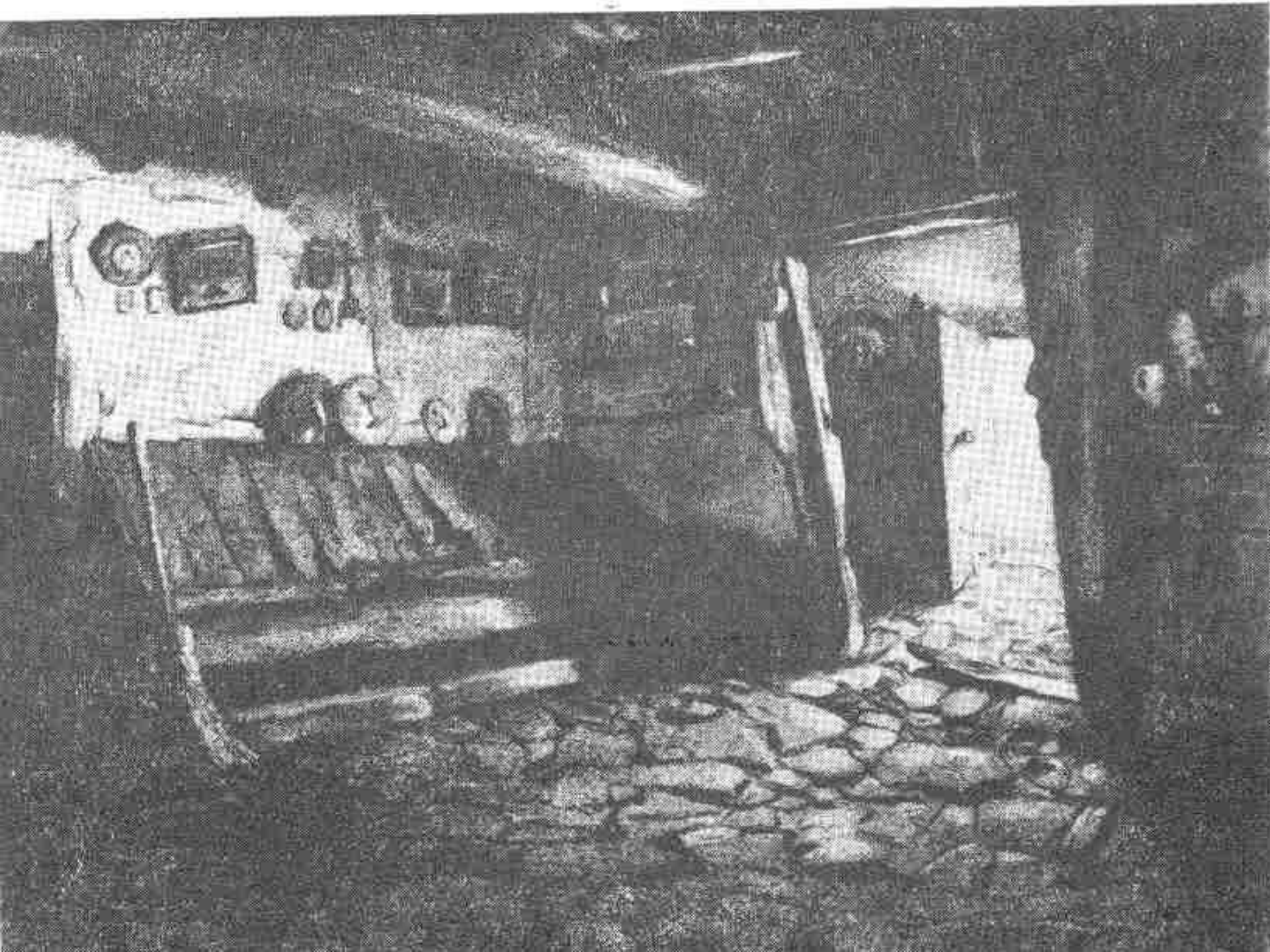
HUIDIGE INVULLING

Expo
Historisch ingericht

Interieur voor restauratie

Huis na restauratie

- 1871
- Lummen (Kempen)
- lagere middenklasse
- rijke bewonersgeschiedenis
- thema's
 - multigenerationeel samenleven
 - kindersterfte
 - inwonend personeel
 - landbouw
 - jaarmarkt (+ vuurwerk !)
- bronnen/expertise:
 - picturaal oa Charles Wellens
 - Alexandra van Dongen

PASTORIJ UIT SCHRIEK

BOKRIJK

Bio

- De tafel, als plaats van ontmoeting en verbinding, vormt de rode draad doorheen deze imposante pastorie en zijn prachtige tuin.
- Op het gelijkvloers tref je een historische inrichting aan die je naar 1899 katapulteert, toen pastoor Truyts hier samen met zijn onderpastoor en dienstmeid woonde.

REGIO

AFKOMSTIG VAN

Schriek

KWAM NAAR BOKRIJK IN

1969

RESTAURATIE INFO

Gerestaureerd, opgeleverd juni 2022

HUIDIGE INVULLING

Expo
Historisch ingericht

Interieur voor restauratie

Moodboard herinrichting Schriek

Te beoordelen beelden

FOTO 11
Vitrinekast
Mogelijke datering: 1750-1800
Geschikt: ja/nee?

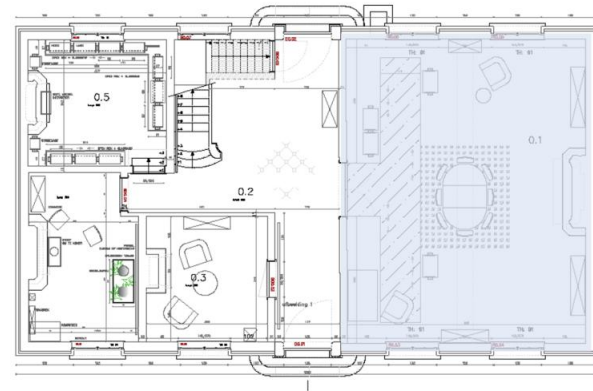

FOTO 13
Pendule
Datering: ?
Geschikt: ja/nee?

FOTO 12
Secrétaire
Mogelijke datering: 1770-1800
Geschikt: ja/nee?

Sfeerbeeld

GROTE KAMER

Te gebruiken of uit eigen collectie:

- Grote kast 2x (collectie Begijnhof Hasselt) FOTO 1
- Of collectie Bokrijk na restauratie FOTO 2
- Hobkass (collectie Begijnhof) FOTO 3
- Ladekast (Bokrijk) FOTO 4
- Ladekast (Begijnhof) FOTO 5
- Vloerkleden / tapijten (collectie prov. Limburg) FOTO 6
- Missionairbureau (Bokrijk) FOTO 7
- Staande klok in de gang (Bokrijk) FOTO 8

Kleine objecten en aankleding – collectie Bokrijk:

- Elementen van historisch correcte verlichting (kandelaars, olielampen)
- Limingood: tafellakens, textiel, gordijn, zakdoek, religieuze kleding (collectie Bokrijk)
- Soutanes in de kast (collectie Bokrijk)
- Paneelschildering
- Gereedschap voor de haard, hout, etc.

Te onderzoeken (interieur Schriek)

- Salon + bijettafel FOTO 9
- Haardscherm FOTO 10

Te verwerven of in bruikleen te nemen:

- Centraal de grote tafel
- Min. 8 stoelen
- Kledingeel op de schouwmantel
- Bureau stoel
- Bidstoel
- Vloerkleden

Kleine objecten en aankleding – te verwerven of in bruikleen te nemen:

- Hoed, hoofddeksel (bonnet, pastoorshoed), sjaal
- Schilderijen: jachttaferelen, landschappen, religieuze kunst (heiligen, bisschop ...)
- Spiegel
- Schrijfwijze, schrijftjes, notitieboekjes (replica's + origineel in vitrines)
- Bibliotheek: boeken, bijbel(s): Franse en Latijnse woordenboeken, etc.
- Goed servies + zilverwerk (kandelaars, servetringen, schoteltjes, ...)
- Plantenpotten in de woonkamer
- Religieuze objecten: Kruisbeelden, Mariabeeld, paternoster, etc.,
- Religieuze gebruiksvoorwerpen: kalk, hostieschaaltje, relikwie, etui met de heilige olie,
- Kluisje

Interieur na restauratie

- 1899
- Schriek (Antwerpse Kempen)
- rijke pastorie
- curator: Tim Van Steenberghe
- extern onderzoek Jacob Ulens
- bronnen/expertise
 - pastorie Nijlen
 - picturale bronnen (crime scenes, ...)
 - PARCUM
 - lokale community

Interieur na restauratie

ERFGOED INTELLIGENTIE

BOKRIJK

Welke lessen kunnen we leren uit erfgoed en hoe kunnen deze, mutatis mutandis, bijdragen aan oplossingen voor de uitdagingen van vandaag en morgen?

Atlas of Vernacular Interiors

- 'Atlas of Vernacular Interiors: Towards a Framework for Design Education and Adaptive Reuse'
- doctoraatsproject dra. Zeynep Selvi olv prof. dr. Koenraad Van Cleempoel (UHasselt)
- Het documenteren en hergebruiken van traditionele, aan de lokale context aangepaste interieurontwerpen met als doel een kader te creëren voor ontwerponderwijs en adaptief hergebruik van bestaande traditionele structuren
- Bokrijk = inspiratiebron

The past, a distant country

BEDANKT

BOKRIJK